

Presentació de Leopoldo Gil i Cornet

Raquel Lacuesta

Acadèmica de número. rlacuestacontreras@gmail.com

Excm. senyor president, il·lustríssims senyors acadèmics, senyores i senyors.

Em plau presentar a Leopoldo Gil Cornet com a nou acadèmic d'aquesta il·lustríssima Acadèmia.

Leopoldo Gil Cornet (Barcelona, 17 de febrer de 1952) és un d'aquells arquitectes compromesos amb la cultura, la cultura amb C majúscula, com no podia ser d'una altra manera, puix que la llar que el va veure néixer, a Barcelona, comptava ja amb il·lustres arquitectes: és fill de l'Excm. Sr. Dr. Leopoldo Gil Nebot, arquitecte català i acadèmic de la nostra Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, i també renebot d'aquell arquitecte noucentista, Francesc de Paula Nebot i Torrents.

Leopoldo Gil Cornet va iniciar la carrera a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, per continuar tot seguit a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universidad de Navarra, on es graduà el 1978. Des de 1986 és arquitecte del Servicio de Patrimonio Histórico de la Dirección General de Cultura-Institución Príncipe de Viana, del Gobierno de Navarra, des del qual ha vetllat durant dècades pel ric patrimoni arquitectònic navarrès. I des de 1985 exerceix la docència com a professor de l'Escola d'Arquitectura de la Universidad de Navarra, on ha impartit la matèria Història de l'Arquitectura i ha esdevingut coordinador de l'especialització en Restauració i Rehabilitació de l'Arquitectura des de l'any 2000.

Obra de restauració

Al llarg de la seva trajectòria professional ha projectat i dirigit obres de restauració de nombrosos monuments navarresos, per algunes de les quals ha estat guardonat amb premis nacionals i internacionals. D'entre aquests monuments destaquen:

- Església de San Andrés de Learza (1987-1988 y 1992-1993)
- Torre medieval del Señorío de Ayanz (1989-1990 i 1998-2000)
- Torre medieval d'Úriz (2006-2010), convertida en hotel rural.
- Aqüeducte de Noáin (1990-2000)
- Pont de Reparacea a Oyeregui (1991-1992)
- Pont de las Cabras de Lumbier (2001)
- Església del Santo Sepulcro de Torres del Río (1993-1994)
- Església del castell de Peña (2000-2001)
- Palacio Real d'Olite (2000-2002)

- Església de l'antic monestir de Yarte (2002-2006)
- Conjunt monumental de Santa María d'Ujué (2001-2011)
- Església de Santa María de Zamarce (2002-2005)
- Frente de Francia de les muralles de Pamplona (2000-2009)
- Portada de l'església de Santa María la Real de Sangüesa (2005-2010)
- Real Colegiata de Roncesvalles (1982-2012), amb la restauració i rehabilitació dels diversos edificis que integren el conjunt.

Per aquest conjunt d'actuacions, i de manera especial per la restauració de Roncesvalles, en les quals ha aplicat un mètode rigorós i científic que ha implicat la recerca històrica i l'elaboració d'estudis previs, el nou acadèmic corresponent ha estat reconegut internacionalment, sent el primer arquitecte que ha rebut el Premio Rafael Manzano Martos de Arquitectura Clásica y Restauración de Monumentos, en la seva primera edició (2012), atorgat per The Richard H. Driehaus Charitable Lead Trust.

Les seves actuacions en el conjunt de Roncesvalles no sols n'han potenciat els valors artístics i documentals, han embellit un paisatge cultural d'alt contingut simbòlic o immaterial i han ampliat i difós el coneixement científic del monument, sinó que, al recuperar-ne la funcionalitat, proporcionar treball a la població de la zona i contribuir a la preservació i continuïtat dels oficis tradicionals (treball de paleta, de picapedrer o de fuster...), han contribuït també al desenvolupament sostenible de la regió en què s'ubica, que ha derivat en una important tasca social.

Amb una actitud pedagògica i crítica alhora, Leopoldo Gil Cornet sempre ha estat interessat en la gestió dels monuments, en l'organització i direcció dels tallers de picapedrer, i en l'àmbit de la formació d'arquitectes restauradors en les escoles d'arquitectura, així com en la formació d'arquitectes i aparelladors restauradors com alumnes becaris de l'Administració.

Altres premis i funcions

El 1999, la Institución Príncipe de Viana va ser guardonada, i amb ella els seus arquitectes, amb el Premio Nacional de Restauración y Conservación de Bienes Culturales, atorgat pel Ministeri d'Educació i Ciència. Aquest premi el va compartir amb el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, representat en aquella ocasió pel seu director, l'arquitecte Antoni González Moreno-Navarro, i la resta de tècnics del Servei, amb qui de sempre Leopoldo Gil Cornet ha mantingut relacions professionals i d'amistat. El diploma el va lliurar l'aleshores ministre de Cultura, Sr. Mariano Rajoy, que havia oblidat signar-lo, però que qui subscriu aquesta glossa va aconseguir sense protocols i *in situ*.

Leopoldo Gil va rebre el 2000 la medalla de plata de l'Asociación Española Amigos de los Castillos per la restauració de la torre medieval del Señorío de Ayanz.

El 2012 obtingué el Premio Europa Nostra per la restauració del Frente de Francia de les muralles de Pamplona.

El 24 de novembre de l'any 2000, també a proposta d'Antoni González i de Raquel Lacuesta, fou nomenat (amb el número 74) acadèmic de l'Academia del Partal, Asociación Libre de Profesionales de la Restauración Monumental, d'àmbit estatal, que s'havia fundat el 19 de novembre de 1992 al Palau Güell de Barcelona. Pocs anys després, aquesta Acadèmia va iniciar l'edició de la revista *Papeles del Partal*, en la qual col·labora el Sr. Gil Cornet.

Difusió

L'activitat de la restauració monumental l'ha portat a dictar nombroses conferències i publicar les obres projectades i dirigides per ell en diversos llibres: “Restauración de Santa María de Ujué (2001-2010)”, en col·laboració amb Alicia Huarte, i “La restauración desde 1940 hasta 2000”, en col·laboració amb Amaia Porta (dins: *Santa Maria de Ujué*, 2011); *Roncesvalles, hospital y santuario en el Camino de Santiago*, en col·laboració amb Javier Martínez de Aguirre i Mercedes Orbe Sivatte; “El Palacio Real de Olite: crónica de una obstinación” (*Papeles del Partal*, 2004); “Torres del Río. Iglesia del Santo Sepulcro”, en col·laboració amb Javier Martínez de Irujo (*Panorama*, 34, 2005).

Leopoldo Gil Cornet és, en definitiva, un català que desenvolupa una activitat plena relacionada amb la història de l'arquitectura i la restauració monumental, treballs que exerceix fora de Catalunya i que poden enriquir substancialment les relacions culturals amb Navarra. Un autèntic ambaixador cultural entre aquests dos països, divulgador, entre professionals i alumnes, de les teories i els treballs que sobre la restauració del patrimoni arquitectònic han sorgit a Catalunya als darrers trenta anys, i que, gràcies en part a ell, ens han situat a l'avantguarda d'aquesta important disciplina.

Benvingut sigui, doncs, a la nostra Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi com a acadèmic corresponent per Pamplona.

17 de desembre de 2014